

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.5.2008
KOM(2008) 320 endelig

2008/0107 (CNS)

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere Den Internationale Arbejdsorganisations 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren (konvention 188)

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Den Internationale Arbejdsorganisation (i det følgende benævnt "ILO") vedtog i juni 2007 på den 96. internationale arbejdskonference konvention nr. 188 om arbejdsforhold i fiskerisektoren (i det følgende benævnt "konvention 188").

Det viste sig nødvendigt at vedtage konvention 188, efter at ILO i februar 2006 havde vedtaget den konsoliderede konvention om søfarendes arbejdsstandarder (i det følgende benævnt "MLC")¹. Anvendelsesområdet for MLC omfattede ikke fiskerisektoren. I 2003 indledte Det Internationale Arbejdsbureau og de tre ILO-parter (regeringer, arbejdsgivere og arbejdstagere) udarbejdelsen af ajourførte og omfattende internationale arbejdsstandarder for fiskerisektoren, der skulle give fiskere over hele kloden passende beskyttelse, og som skulle ratificeres af så mange lande som muligt.

Formålet med konvention 188 er at etablere internationale minimumsstandarder for fiskerisektoren. Konventionen er derfor en revision af konventionen af 1959 om lavalder for adgang til beskæftigelse om bord på fiskerfartøjer (nr. 112), konventionen af 1959 om lægeundersøgelse af fiskere (nr. 113), konventionen af 1959 om fiskeres forhyringskontrakt (nr. 114) og konventionen af 1966 om skibmandskabets opholdsrum om bord (nr. 126); den omfatter også andre vigtige aspekter som f.eks. arbejdsmiljø, bemanning og hviletider, besætningslister, hjemrejse, ansættelse og udstationering, social sikkerhed samt overholdelse og håndhævelse af regler.

Konvention 188 ledsages af henstilling nr. 199 om arbejde i fiskerisektoren, der blev vedtaget på den internationale arbejdskonference i juni 2007.

Formålet med 2007-konventionen er i sidste ende at opnå og fastholde samme betingelser for alle i fiskerisektoren ved at fremme anstændige leve- og arbejdsvilkår for fiskere og mere retfærdige konkurrencebetingelser i verden og derved afhjælpe det forhold, at mange konventioner vedrørende arbejdsvilkårene i søfartssektoren ikke er blevet ratificeret.

EU var gennem EU-samordning særdeles aktiv i forhandlingerne om og udfærdigelsen af konvention 188. Overensstemmelsen mellem og foreneligheden af ILO-bestemmelserne og gældende fællesskabsret blev fulgt op i EU-samordningen under drøftelserne i 2004, 2005 og 2007. Det var især relevant for de områder i konventionen, der hører ind under Fællesskabets enekompetence, nemlig koordinering af de sociale sikringsordninger i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, der er vedtaget i henhold til EF-traktatens artikel 42. Der er i artikel 13, stk. 2, litra c), og artikel 14b i forordning (EØF) nr. 1408/71 fastsat særlige regler for søfolk og fiskere.

¹ Rådet gav medlemsstaterne bemyndigelse til at ratificere MLC ved beslutning 2007/431/EF af 7. juni 2007 (EUT L 161 af 22.6.2007, s. 63).

Anvendelsen af forordning (EØF) nr. 1408/71 blev ved forordning (EF) nr. 859/2003 af 14. maj 2003 udvidet til at omfatte tredjelandsstatsborgere. I sidstnævnte forordning fastsættes reglerne for tredjelandsstatsborgere, der får samme ret til social sikring som EU-landenes statsborgere, når de flytter inden for EU. Forordning (EØF) nr. 1408/71 vil senere blive erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, når udkastet til den nye gennemførelsesforordning er vedtaget.

Ifølge ILO's tekst har både flagstaten og bopælsstaten et ansvar, men for forskellige områder i socialsikringsdækningen, mens flagstaten i henhold til EF-lovgivningen som regel udpeges som det land, hvis socialsikringslove finder anvendelse, jf. forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EF) nr. 883/2004.

Eventuelle lovkonflikter mellem 2007-konventionen og gældende fællesskabsret om koordinering af sociale sikringsordninger reguleres ved en beskyttelsesklausul, der er indsat i teksten (artikel 37). Formålet med denne klausul er at beskytte fællesskabsretten om koordinering af sociale sikringsordninger og sikre, at fællesskabsretten går forud i tilfælde, hvor konventionen ville give et andet resultat end de relevante EF-regler.

I overensstemmelse med Domstolens praksis i AETR-sager om Fællesskabets beføjelser i forhold til tredjelande kan medlemsstaterne ikke ratificere 2007-konventionen uden bemyndigelse hertil fra Fællesskabet, da bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger berører Fællesskabets enekompetence på dette område.

På den baggrund og for at sikre overensstemmelse med den traktatfæstede, delte kompetence mellem Fællesskabet og medlemsstaterne foreslår Kommissionen, at Rådet bemyndiger medlemsstaterne til at ratificere konvention 188 i Fællesskabets interesse.

- **Generel baggrund**

Konvention 188 er i tråd med ILO's mandat, der omfatter udarbejdelse af internationale arbejdsstandarder for fiskerisektoren med henblik på at fremme anstændigt arbejde for fiskere. Der tages i konvention 188 hensyn til, at fiskere som følge af sektorens specifikke karakter og specifikke arbejds- og levevilkår har brug for særlig beskyttelse.

Der er i konventionen fastlagt ni særskilte grupper af standarder: I) definitioner og anvendelsesområde, II) almindelige principper, III) minimumskrav vedrørende arbejde om bord på fiskerfartøjer, IV) ansættelsesvilkår, V) kost og logi, VI) lægehjælp, sundhedsbeskyttelse og social sikring, VII) overholdelse og håndhævelse af regler, VIII) ændring af bilag I, II og III samt IX) afsluttende bestemmelser.

Med henblik på gennemførelsen af konvention 188 skal både flagstaterne og havnestaterne etablere et system for overholdelse og håndhævelse af reglerne. Der er også i konventionen fastsat en klausul om "ikke gunstigere behandling" for at sikre, at skibe fra en stat, der ikke har ratificeret konventionen, ikke behandles gunstigere end fiskerfartøjer, som sejler under flag fra en stat, der har ratificeret den.

Væsentlige bestemmelser i gældende fællesskabsret er afledt af traktatens artikel 42,

71, 137 og 138, for så vidt angår en lang række spørgsmål, der er omfattet af MLC. Spørgsmål om den delte kompetence, der berøres af 2007-konventionen, udgør størstedelen af bestemmelserne i teksten. Fællesskabets kompetence kommer til udtryk på områder som bl.a. arbejdsret, arbejdsvilkår, sikkerheds- og sundhedsbeskyttelse, opholdsrum og sikkerhedskrav vedrørende bygning og vedligeholdelse af fiskerfartøjer. EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande indeholder også en social bestemmelse, der omhandler ILO-standarderne.

I sin blå bog om havpolitik ("En integreret EU-havpolitik") giver EU sin støtte til ratificeringen og anvendelsen af internationale arbejdskonventioner for havsektorerne, også konvention 188.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Der er ingen gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Ikke relevant.

2. **HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE**

- **Høring af interesserede parter**

Ikke relevant.

- **Ekspertbistand**

Der har ikke været behov for ekstern ekspertbistand.

- **Konsekvensanalyse**

Ikke relevant.

Der er derfor ikke behov for at overveje alternative muligheder.

3. **FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER**

- **Resumé af forslaget**

Anvendelsen af EF-bestemmelser på områder, der er omfattet af konvention 188, bør bibeholdes, og der bør gives et klart signal til resten af verden om den betydning, Fællesskabet tillægger konvention 188 og fiskernes arbejds- og levevilkår.

Til forskel fra andre internationale fora indeholder ILO's forretningsorden ikke en formel undertegningsprocedure inden ratificering. I ILO-sammenhæng erstattes undertegnelsen af en afstemning, der fører til vedtagelse, og som sidestilles med undertegnelse. Den i denne beslutning omhandlede konvention blev vedtaget ved en afstemning på den internationale arbejdskonference den 14. juni 2007, men er endnu ikke trådt i kraft. Selv om det alene er stater, der kan tiltræde konventionen, var det dog

Kommissionen, der på Det Europæiske Fællesskabs vegne var dybt involveret i forberedelserne og forhandlingerne gennem EU-samordningen.

På grund af ILO's trepartssammensætning deltog delegerede som repræsentanter for regeringer, arbejdsgivere og arbejdstagere i forhandlingerne og stemte for vedtagelsen af konvention 188. Kommissionen fremmede EU-samordningen ved i samarbejde med EU-formandskabet at arrangere møder mellem medlemsstaternes eksperter og høringer med arbejdsmarkedets parter på EU-plan og internationalt plan. Kommissionen var til stede som aktiv observatør. Det skal bemærkes, at det er nødvendigt, at denne konvention træder i kraft snarest muligt.

I betragtning af at kompetencen med hensyn til koordinering af de sociale sikringsordninger ligger hos Fællesskabet, kan medlemsstaterne ikke ratificere konventionen uden bemyndigelse hertil fra Fællesskabet. Kommissionen foreslår, at Rådet bemyndiger medlemsstaterne til at ratificere konvention 188 i Fællesskabets interesse

Medlemsstaterne opfordres til og sættes med den foreslåede beslutning i stand til straks at tage alle nødvendige skridt til ratificering.

- **Retsgrundlag**

EF-traktatens artikel 42.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Forslaget hører ind under Fællesskabets enekompetence. Subsidiaritetsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager:

Ikke relevant.

Ikke relevant.

- **Reguleringsmiddel/reguleringsform**

Foreslået reguleringsmiddel: andet

Andre midler ville ikke være hensigtsmæssige af følgende årsager:

Ikke relevant eller hensigtsmæssigt.

4. **BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER**

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Nærmere redegørelse for forslaget**

Ikke relevant.

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere Den Internationale Arbejdsorganisations 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren (konvention 188)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 42 sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første sætning, og artikel 300, stk. 3, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Internationale Arbejdsorganisations konvention nr. 188 (i det følgende benævnt hhv. "ILO" og "konventionen") blev vedtaget den 14. juni 2007 på søfartsdelen af ILO's internationale arbejdskonference i Genève, hvor alle EU-medlemsstaternes delegationer stemte for vedtagelsen⁴.
- (2) Konventionen er et stort bidrag til fiskerisektoren på internationalt plan, der skal fremme anstændigt arbejde for fiskere og mere retfærdige konkurrencevilkår for ejerne af fiskerfartøjer, og det er derfor ønskeligt, at bestemmelserne gennemføres snarest muligt.
- (3) Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet er fortalere for ratificeringen af internationale arbejdskonventioner, der af ILO er klassificeret som ajourførte, som et bidrag til EU's bestræbelser for at fremme anstændigt arbejde for alle i og uden for EU⁵.
- (4) I artikel 19, stk. 8, i ILO's statut anføres det, at "i intet tilfælde skal konferencens vedtagelse af en konvention eller henstilling eller en medlemsstats ratifikation af en

² EUT C [...] af [...], s. [...].

³ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴ ILO, den internationale arbejdskonference, foreløbigt protokollat, 96. møde, Genève, 2007 nr. 12 og nr. 25

⁵ KOM(2006) 249 endelig og SEK(2006) 643; Rådets konklusioner af 30. november – 1. december 2006, 2767. samling; Europa-Parlamentets beslutning af 23. maj 2007 om fremme af anstændigt arbejde for alle.

konvention kunne berøre love, kendelser, sædvane eller overenskomster, som tilsikrer de pågældende arbejdstagere gunstigere vilkår end konventionen eller henstillingen".

- (5) Nogle af konventionens bestemmelser hører under Fællesskabets enekompetence med hensyn til koordinering af sociale sikringsordninger.
- (6) Fællesskabet kan ikke ratificere konventionen, da alene stater kan være part i denne.
- (7) Rådet bør derfor bemyndige medlemsstaterne, der er bundet af fællesskabsreglerne vedrørende koordinering af sociale sikringsordninger på grundlag af traktatens artikel 42, til at ratificere konventionen i Fællesskabets interesse på de i denne beslutning fastlagte betingelser —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Medlemsstaterne bemyndiges herved til at ratificere de dele af ILO's 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren, vedtaget den 14. juni 2007, som henhører under Fællesskabets kompetence.

Artikel 2

Medlemsstaterne bør tilstræbe at træffe de nødvendige foranstaltninger til at deponere deres ratifikationsinstrumenter vedrørende konventionen hos generaldirektøren for Det Internationale Arbejdsbureau hurtigst muligt og helst inden den 31. december 2012. Rådet vil drøfte fremskridtene med hensyn til ratificeringen inden januar 2012.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*